

Dosarul nr. 2ra-350/2021

prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud. V. Olărescu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ion Armaș, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Armașu și Sergiu Armaș împotriva notarului public Galina Diaconu, Fevronia Armaș, Ion Armaș, intervenienți accesorii notar public Oleg Chetreanu, notar public Marcelina Mardar, Viorica Armaș, Petru Armaș cu privire la declararea nulă a declarației de acceptare a succesiunii, a certificatelor de moștenitor legal, a contractelor de vânzare-cumpărare și constatarea faptului acceptării succesiunii,

împotriva deciziei din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Ion Armaș și a fost menținută hotărârea și încheierea din 04 iunie 2020 ale Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni,

c o n s t a t ă:

La 02 octombrie 2018 Vitalie Armașu și Sergiu Armaș, reprezentați de avocatul Victor Dodon, au depus cerere de chemare în judecată împotriva notarului public Galina Diaconu, Fevronia Armaș, Ion Armaș, intervenienți accesorii notarul public Oleg Chetreanu, notarul public Mardar Marcelina, Viorica Armaș, Petru Armaș cu privire la declararea nulă a declarației de acceptare a succesiunii, a certificatelor de moștenitor legal, a contractelor de vânzare-cumpărare și constatarea faptului acceptării succesiunii.

În motivarea acțiunii au indicat că, soții Vladimir Armaș și Fevronia Armaș sunt părinții Vioricăi Armaș a.n. 1978, Vitalie Armașu 1979, Petru Armaș a.n. 1981; Ion Armaș a.n. 1985 și Sergiu Armaș a.n. 1988.

Pe parcursul vieții lor, în căsătorie au dobândit în proprietate comună în devălmășie pe cote-părți egale următoarele bunuri imobile:

- teren pentru construcții, suprafața 0,441 ha, cu construcția - casă de locuit individuală, suprafața 117,2 m.p., amplasate în raionul Ialoveni, com. Mileștii Mici, satul Mileștii Mici, intravilan, nr. cadastrale xxxxx;

- teren agricol, suprafața 0,1254 ha, amplasat în r-nul Ialoveni, comuna Mileștii Mici, satul Mileștii Mici, extravilan, nr. cadastral xxxxx;

- teren cu destinație grădini, cu suprafața de 0,0781 ha, amplasat în r-nul raionul Ialoveni, com. Mileștii Mici, satul Mileștii Mici, extravilan, nr. cadastral xxxxx;

- teren cu destinație grădini, cu suprafața de 0,1648 ha, amplasat în raionul Ialoveni, com. Mileștii Mici, satul Mileștii Mici, extravilan, nr. cadastral xxxxx;

- teren agricol cu suprafața de 0,6601 ha, amplasat în raionul Ialoveni, com. Mileștii Mici, satul Mileștii Mici, extravilan, nr. cadastral xxxxx.

Au menționat că, la 06 iunie 2007, tatăl Vladimir Armaș, a.n. 12 august 1953 a decedat. În urma decesului tatălui Vladimir Armaș, în condițiile art. 1440 Cod civil, a fost deschisă succesiunea asupra 1/2 cotă - parte din bunurile imobile avute în proprietate comună în devălmășie cu soția sa, Fevronia Armaș.

Circumstanța precum că, pârâta Fevronia Armaș deține în proprietate 1/2 cotă - parte din imobilele respective, se confirmă prin certificatele cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei - părți din proprietatea comună în devălmășie nr.3340, 3352, 3348 din 15 iunie 2012, eliberate pe numele ei de notarul public Diaconu Galina, și înscrise în Registrul cadastral la SCT Ialoveni, IP „Agenția Servicii Publice”.

Au susținut că, drept moștenitori de clasa I, cu drept de cotă egală potrivit art. 1500 alin. (1) lit. a) Codul civil, sunt copii Viorica Armaș, Vitalie Armașu, Petru Armaș, Ion Armaș, Sergiu Armaș și soțul supraviețuitor Fevronia Armaș.

Au notat că, Fevronia Armaș, în condițiile art.1502 Cod civil, este persoană ce urmează a fi privată de dreptul la succesiune legală pe motivul că de facto, căsătoria cu Vladimir Armaș, cel ce a lăsat moștenirea a încetat, cu mai bine de 7 (șapte ani) înainte de deschiderea succesiunii, soții nu au dus gospodărie comună, locuind separat, perioadă în care Fevronia Armaș s-a mutat cu traiul în satul Ulmu, r-nul Ialoveni, părăsindu-și copiii minori, lăsându-i cu tata, iar cheltuielile efectuate în legătură cu ultima boală a defunctului, a cheltuielilor de înmormântare fiind suportate de Sergiu Armaș și care în condițiile art. 1551 Cod civil, urmează a fi efectuate din contul averii succesoriale.

Conform art. 1516 alin. (2), 1517 Cod civil, succesiunea se consideră acceptată când moștenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a succesiunii sau intră în posesia patrimoniului succesoral. Termenul de acceptare a succesiunii este de 6 luni de la data deschiderii ei.

Au comunicat că, după decesul tatălui Vladimir Armaș, din persoanele ce au drept de a culege moștenirea, a acceptat succesiunea doar Vitalie Armașu și Sergiu Armaș, intrând în posesia patrimoniului succesoral în termenii stabiliți, continuând să locuiască în casa părintească.

Au relevat că, Vladimir Armaș deține 1/2 cotă-parte din proprietate comună în devălmășie, achitând impozitele, prelucrând terenurile agricole după deces, iar pârâta Fevronia Armaș în sensul acceptării succesiunii a depus la notarul public Oleg Chetreanu de la locul deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a succesiunii, fiind deschis dosarul succesoral nr. 166770, data înregistrării 19 iunie 2007, ora: 11.52, chiar dacă ea ar fi persoană privată de dreptul la succesiune.

Au învederat că, dosarul succesoral a fost luat la evidența dosarelor succesoriale, ținut de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, potrivit informației notarului Oleg Chetreanu, care urma să anunțe despre aceasta și ceilalți moștenitori de aceeași clasă.

Au indicat că, notarul nu a respectat termenul de 6 luni din ziua deschiderii succesiunii, de a elibera pe numele pârâtei Fevronia Armaș a certificatului de moștenitor legal, amânând eliberarea acestui act juridic notarial, în sensul verificării unor date suplimentare, precum prevede și art. 40 alin. (1) din Legea cu privire la notariat nr. 1453-XV din 08 noiembrie 2002.

Au precizat că, pârâta Fevronia Armaș a păstrat în taină faptul deschiderii dosarului succesoral la notarul public Oleg Chetreanu, încă la data de 19 iunie 2007, fără informarea și a celorlalți moștenitori despre intențiile sale, în scop de a-și majora substanțial cota succesorală ce i se cuvine, știind și despre intențiile celorlalți moștenitori de a o priva de dreptul la succesiune.

Au susținut că la 14 iunie 2012, s-a adresat către un alt notar, Galina Diaconu din același teritoriu cu declarație de acceptare a succesiunii, fiind deschis un alt dosar succesoral în urma decesului lui Vladimir Armaș, oferindu-i alt nr.de înregistrare 410520, declarația nr.3278, ascunzând notarului existența și a altor moștenitori cu drept de a culege moștenirea legală în mod egal, falsificând numele de familie din Armaș în Armas.

Astfel, notarul Diaconu Galina deschizând la 14 iunie 2012, un alt dosar succesoral contrar prevederilor legale la cererea pârâtei Armaș Fevronia, a doua zi, 15 iunie 2012 a eliberat pe numele Fevroniei Armaș certificate de moștenitor legal asupra averii ce a aparținut soțului decedat Vladimir Armaș cu nr.de înregistrare 3344, 3350, 3354.

Au afirmat că, averea moștenită, pârâta a vândut-o lui Armaș Ion, potrivit contractelor de vânzare-cumpărare din 02 septembrie 2017, autentificate de notarul Marcelina Mardari, cu nr. de înregistrare 834, 836, 839.

Au argumentat că, potrivit art. 55 alin. (2), (5) Legea cu privire la notariat nr. 1453- XV din 08 noiembrie 2002, notarul Diaconu Galina urma să refuze autentificarea declarației de acceptare a succesiunii depuse repetat de pârâta Fevronia Armaș, inclusiv în deschiderea procedurii succesoriale și eliberarea pe numele pârâtei a certificatele de moștenitor legal asupra averii ce a aparținut soțului decedat, Vladimir Armaș. Temei pentru aceasta servind pentru notar prevederile art. 58 lit. a), d) și art. 41 alin. (1) Legea cu privire la notariat, care determină refuzul de a deschide procedura succesorală și în alte cazuri prevăzute de legislație, precum este atunci când actul notarial urmează a fi îndeplinit de un alt notar, ori declarația fiind depusă notarului după expirarea termenului stabilit de legislație și care în cazul dat, este de 6 luni din ziua deschiderii succesiunii data decesului lui Vladimir Armaș.

Au opinat că, declarația autentică de acceptare a succesiunii din numele pârâtei Fevronia Armaș cu nr. 410520 din 14 iunie 2012; certificatul de moștenitor legal nr. 3344 din 15 iunie 2012 asupra 1/2 cotă-parte din terenurile agricole cu suprafața de 0,6601 ha, nr. cadastral xxxxx, suprafața de 0,1648 ha, nr. cadastral xxxxx, suprafața 0,1254 ha, nr. cadastral xxxxx; certificatul de moștenitor legal, nr.3350 asupra 1/2 cotă-parte din imobilul compus din lot de pământ pe lângă casă, suprafața 0,0441 ha, nr. cadastral xxxxx și 1/2 colă-parte din construcția locativă, cu suprafața la sol de 117,2, nr. cadastral xxxxx; certificatul de moștenitor legal nr.3354 din 15 iunie 2012 asupra 1/2 cotă-parte din lotul de grădini în mărime de 0,0781 ha, nr. cadastral xxxxx, autentificate de notarul Diaconu Galina și eliberate pe numele pârâtei Armaș Fevronia, sunt acte juridice ce contravin legii, ordinii publice și bunelor moravuri, lovite de nulitate absolută, acțiunea în constatarea nulității absolute fiind imprescriptibilă.

Ulterior, pârâta Fevronia Armaș devenind proprietar al întregului imobil, la 02 septembrie 2017, a încheiat contracte de vânzare-cumpărare a imobilului cu Ion Armaș, înstrăinându-l acestuia, contractele fiind autentificate de notarul Marcelina

Mardari, cu nr.de înregistrare 834, 836, 838, pârâtul Armaş Ion înregistrând întreg imobilul cu nr. cadastrale xxxxx; pe numele său în Registrul bunurilor imobile ținut de SCT Ialoveni, ÎP „Agenția Proprietății Publice”, acesta la fel urmărind scopul de a deposeda reclamanții de averea succesorală.

Au susținut că, contractele respective sânt lovite de nulitate absolută ca acte juridice subsecvente actului juridic anterior declarat nul, acțiunea în constatarea nulității la fel fiind imprescriptibilă.

În vederea probării celor invocate, reclamanții au făcut trimitere la declarațiile martorului Vasile Vlas, copiile autentificate a dosarelor succesoriale cu înscrisurile la el, nr. 166770, data înregistrării 19 iunie 2007, aflat la Biroul notarului public Oleg Chetreanu și copia autentificată a dosarului succesoral cu anexele la el, nr.410520 din 14 iunie 2012, aflat la Biroul notarului Diaconu Galina.

Reclamanții au solicitat declararea nulă a declarației de acceptare a succesiunii nr. înregistrării 410520, data înregistrării 14 iunie 2012, or. 17:00, autentificată de notarul Galina Diaconu, ca act judiciar autentic lovit de nulitate absolută; declararea nulă a certificatelor de moștenitor legal nr. 3344, nr. 3350; nr. 3354 din 15 iunie 2012, eliberate pe numele Fevroniei Armaș, autentificate de notarul Galina Diaconu, ca acte juridice lovite de nulitate absolută; declararea nulă a contractelor de vânzare-cumpărare nr. 834, 836, 838 din 02 februarie 2017, încheiate dintre Armaș Fevronia „vânzător” și Armaș Ion „cumpărător”, autentificate de notarul Marcelina Mardari, ca acte juridice lovite de nulitate absolută; privarea de dreptul la succesiune legală a Fevroniei Armaș, soție supraviețuitoare a defunctului Vladimir Armaș, pe motiv că, căsătoria cu cel care a lăsat moștenirea a încetat cu peste 7 ani înainte de deschiderea succesiunii și soții au locuit separat; constatarea faptului acceptării succesiunii și locului ei de deschidere r-nul Ialoveni, com. Mileștii Mici, sat. Mileștii Mici după Armaș Vitalie și Armaș Sergiu asupra averii ce a aparținut tatălui Vladimir Armaș, decedat la 06 iunie 2007; încasarea de la pârâți în mod solidar cheltuielile de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamanții și-au concretizat cerințele solicitând declararea nulă a declarației de acceptare a succesiunii nr. înregistrării 410520, data înregistrării 14 iunie 2012, ora 17:00, autentificată de notarul Galina Diaconu, ca act judiciar autentic lovit de nulitate absolută; declararea nulă a certificatelor de moștenitor legal nr. 3344, nr. 3350; nr. 3354 din 15 iunie 2012, eliberate pe numele Fevroniei Armaș, autentificate de notarul Galina Diaconu, ca acte juridice lovite de nulitate absolută; declararea nulă a contractelor de vânzare-cumpărare, nr. 834, 836, 838 din 02 februarie 2017, încheiate dintre Fevronia Armaș „vânzător” și Ion Armaș „cumpărător”, autentificate de notarul Marcelina Mardari, ca acte juridice lovite de nulitate absolută; constatarea faptului acceptării succesiunii și locului ei de deschidere r-nul Ialoveni, com. Mileștii Mici, sat. Mileștii Mici după Armaș Vitalie și Armaș Sergiu asupra averii ce a aparținut lui Vladimir Armaș decedat la 06 iunie 2007.

Prin hotărârea din 04 iunie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, acțiunea depusă de Vitalie Armașu și Sergiu Armaș a fost admisă integral, a fost declarată nulă declarația de acceptare a succesiunii nr. înregistrării 3278, depusă la data de 14 iunie 2012 din dosarul succesoral nr. 410520/12-76, autentificată de notarul Galina Diaconu, ca act judiciar autentic lovit de nulitate absolută. Au fost declarat nule certificatele de moștenitor legal nr. 3344, nr.3350, nr.3354 din

15.06.2012, eliberate pe numele Fevronia Armaș, din dosarul succesoral nr. 410520/12-76, autentificate de notarul Galina Diaconu, ca acte juridice lovite de nulitate absolută. Au fost declarate nule contractele de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile cu nr. de înregistrare 834, 836, 838, în registrul AA nr. 0021971/707 din 02 septembrie 2017, încheiate dintre Armaș Fevronia „vînzător” și Armaș Ion „cumpărător”, autentificate de notarul Marcelina Mardari, ca acte juridice lovite de nulitate absolută. A fost constatat faptul acceptării succesiunii și locul ei de deschidere r-nul Ialoveni, com. Mileștii Mici, sat. Mileștii Mici după Vitalie Armașu și Fevronia Armaș asupra averii ce a aparținut lui Vladimir Armaș, decedat la data de 06 iunie 2007.

Prin încheierea din 04 iunie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, fost corectată eroarea din hotărârea-dispozitiv din 04 iunie 2020, cu indicarea corectă a numelui de familie a reclamantului Armaș Sergiu.

Nefiind de acord cu hotărârea și încheierea primei instanțe, la 03 iulie 2020, Ion Armaș a declarat apel împotriva hotărârii și încheierii Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 04 iunie 2020, solicitând admiterea apelului, casarea acestora cu remiterea dosarului la rejudecare.

Prin decizia din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Ion Armaș și a fost menținută hotărârea și încheierea din 04 iunie 2020 ale Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

Pentru a decide astfel, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art.1432, 1517, 1500 alin. (1) lit.a), 220 alin. (1), 217 alin. (2) și (3) Codul civil, în redacția de pînă la 01 martie 2019, art. 64 alin. (1) și (5) din Legea cu privire la notariat nr. 1453 din 08 noiembrie 2002, art. 1577, 1516 alin. (2)-(4) din Codul civil, în redacția legii de pînă la 01 martie 2019 și a stabilit că, la 06 iunie 2007 Vladimir Armaș a decedat, iar în urma decesului, s-a deschis succesiunea asupra 1/2 cotă - parte din bunurile imobile avute în proprietate comună în devălmășie cu soția sa, Fevronia Armaș.

Colegiul instanței de apel a mai stabilit că Fevronia Armaș a depus declarația de acceptare a succesiunii nr. înregistrării 3278, la data de 14 iunie 2012 din dosarul succesoral nr. 410520/12-76, la notarul public Galina Diaconu, fiind eliberate certificatele de moștenitor legal nr. 3344, nr.3350, nr.3354 din 15.06.2012.

La data de 02 septembrie 2017, Fevronia Armaș a încheiat contracte de vânzare-cumpărare a imobilului cu Ion Armaș, cu nr.de înregistrare 834, 836, 838, pârâțul Armaș Ion înregistrând întreg imobilul cu nr. cadastrale xxxxxx pe numele său în Registrul bunurilor imobile ținut de SCT Ialoveni, IP „Agenția Proprietății Publice”.

Instanța de apel a reținut că intimații-reclamanți Vitalie Armașu și Sergiu Armaș au depus prezenta acțiune, solicitând anularea declarației de acceptare a succesiunii, certificatelor de moștenitor legal nr.3344, nr.3350, nr.3354, contractelor de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile cu nr. de înregistrare 834, 836, 838, precum și a constata faptul acceptării succesiunii și locului ei de deschidere r-nul Ialoveni, com. Mileștii Mici, sat. Mileștii Mici după Vitalie Armașu și Sergiu Armaș asupra averii ce a aparținut lui Vladimir Armaș, invocând faptul că, actele juridice menționate mai sus, sunt lovite de nulitate absolută.

Colegiul instanței de apel a reținut că la 14 iunie 2012, Fevronia Armaș s-a adresat către notarul public Galina Diaconu, cu declarație de acceptare a succesiunii nr.3278, fiind deschis dosarul succesoral cu nr. de înregistrare 410520.

Astfel la 15 iunie 2012 notarul public Diaconu Galina a eliberat pe numele lui Armaș Fevronia certificate de moștenitor legal asupra averii ce a aparținut soțului decedat Vladimir Armaș cu nr.de înregistrare 3344, 3350, 3354.

Anterior, Armaș Fevronia a depus la notarul public Oleg Chetreanu la data de 19 iunie 2007 declarație de acceptare a succesiunii, fiind deschis dosarul succesoral nr.166770.

De asemenea, instanța de apel aplicând prevederile art. 1516 alin. (2)-(4) Codul civil, în redacția pînă la 01 martie 2019, a constatat că prima instanță corect a concluzionat asupra faptului că după cum rezultă din actele cauzei, certificatul de moștenitor legal nu a fost emis după 6 luni din ziua deschiderii succesiunii, dar la o zi din data deschiderii succesiunii, precum și fără a fi stabilit cu certitudine tot cercul de moștenitori legali, contrar prevederilor art. 64 alin. (5) din Legea nr. 1453 din 08.11.2002 cu privire la notariat.

Colegiul civil al instanței de apel a mai constatat că depunerea declarației de acceptare a succesiunii nr. înregistrării 3278, înregistrată la data de 14 iunie 2012, a fost cu încălcarea prevederilor legale enunțate mai sus.

În acest sens, instanța de fond corect a constatat că și eliberarea certificatelor de moștenitor legal nr. 3344, nr.3350, nr.3354 din 15 iunie 2012, eliberate pe numele Fevroniei Armaș, din dosarul succesoral nr. 410520/12-76, autentificate de notarul Galina Diaconu, a avut loc cu încălcarea normelor de drept, atât în partea ce ține de încălcarea termenului de 6 luni, cât și fără a se stabili cu certitudine tot cercul de moștenitori. Or, reclamantii și-au pierdut pretensele proprietăți în urma eliberării de către notarul public Galina Diaconu a certificatelor de moștenitor legal nr.3344, nr.3350, nr.3354 din 15 iunie 2012, pe numele Fevroniei Armaș. Aceste acte juridice constituind o interferență în dreptul de proprietate a reclamantilor.

Urmare a celor menționate colegiul judiciar a instanței de apel a susținut concluzia instanței de fond că actele enunțate au fost întocmite în urma încălcării modului prevăzut de lege la deschiderea succesiunii și eliberării certificatului de moștenitor.

Din aceste considerente a conchis instanța de apel că, aceste acte juridice contravin normelor imperative specificate în Legea nr.1453 – XV din 8 noiembrie 2002 cu privire la notariat și Codul Civil, urmând a fi recunoscute nule în baza articolului 220 alin. (1) din Codul civil (în redacția de pînă la 01.03.2019).

În acest sens, instanța de apel a considerat corectă poziția primei instanțe de a declara nulă declarația de acceptare a succesiunii nr. înregistrării 3278, depusă la data de 14 iunie 2012 din dosarul succesoral nr. 410520/12-76, autentificată de notarul Galina Diaconu, ca act judiciar autentic lovit de nulitate absolută, precum și a declara nule certificatele de moștenitor legal nr. 3344, nr.3350, nr.3354 din 15 iunie 2012, eliberate pe numele Fevroniei Armaș, din dosarul succesoral nr. 410520/12-76, autentificate de notarul Galina Diaconu, ca acte juridice lovite de nulitate absolută.

Având în vedere faptul anulării certificatelor de moștenitor legal nr. 3344, nr.3350, nr.3354 din 15 iunie 2012, eliberate pe numele Fevroniei Armaș, asupra 1/2 cotă - parte din bunurile imobile vândute, colegiul constată că, pârâta era îndreptățită de a înstrăina bunurile ce îi aparțin, adică doar 1/2 din bunurile proprietate comună în devălmășie, cu respectarea prevederilor legale în acest sens.

De asemenea, aplicând prevederile art. 346 alin. (1), 351 alin. (1), 352 alin. (1) Codul civil în redacția pînă la 01 martie 2019, instanța de apel a concluzionat că Fevronia Armaș putea dispune de cota sa parte de ½ doar cu respectarea dreptului de preemțiune a celorlalți coproprietari, precum și fiind obligatorie obținerea acordului celorlalți coproprietari, or, de bun se putea dispune doar cu acordul acestora.

Mai mult, având în vedere declararea nulității certificatelor de moștenitor legal, se constată că, intimata/pârâta Fevronia Armaș a dispus vânzarea cotei-părți obținute în baza acestora, contrar normelor legale, or, nu a acționat ca un proprietar, dreptul acesteia fiind viciat.

Astfel, Colegiul civil al instanței de apel a remarcat că prima instanță just a ajuns la concluzia privind declararea nulă a contractelor de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile cu nr. de înregistrare 834, 836, 838, în registrul AA nr. 0021971/707 din 02 septembrie 2017, încheiate dintre Fevronia Armaș „vînzător” și Ion Armaș „cumpărător”, autentificate de notarul Marcelina Mardari, ca acte juridice lovite de nulitate absolută.

Cu referire la pretenția privind constatarea faptului acceptării succesiunii, instanța de apel a aplicat prevederile art. 1516 alin. (3) din Codul civil și a reținut că, atât Vitalie Armașu cât și Sergiu Armaș, au intrat în gestiunea bunurilor rămase după moartea lui Vladimir Armaș.

Astfel, potrivit certificatului eliberat de Primăria Mileștii Mici, raionul Ialoveni nr. 367 din 10 august 2018, în casa părintească au locuit atât Sergiu Armaș, cât și frații acestuia (f.d.20, Vol.I).

Iar, conform certificatului nr.384 din 14 iunie 2012 eliberat de Primăria Mileștii Mici, raionul Ialoveni, se confirmă că, Sergiu Armaș, a acceptat de fapt moștenirea, prin intrarea în posesia averii succesorală (f.d.82, Vol.I).

Ca urmare, instanța de apel a stabilit că Vitalie Armașu și Sergiu Armaș, au acceptat tacit masa succesorală a defunctului, intrând de fapt în posesia patrimoniului succesoral, prin acțiuni legate de administrarea, utilizarea acestuia, prin locuirea în gospodăria situată în com. Mileștii Mici, sat. Mileștii Mici, r-nul Ialoveni.

A mai reținut Colegiul instanței de apel că toate acțiunile manifestate de aceștia, în privința masei succesorală, indică că ei au acceptat succesiunea, comportându-se ca un stăpân și bun proprietar. Or, acest act constituie o acceptare a succesiunii prin intrarea în posesie.

La 06 ianuarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Ion Armaș a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe deoarece nu a fost citat în instanța de judecată pentru ședința din 04 iunie 2020 și nici avocatul său, prima instanță a examinat cauza dintr-o ședință, fără ai fi oferită posibilitatea de a prezenta probe, dovezi, martori, a fost lipsit de posibilitatea de a face cunoștință cu înscrisurile anexate la actele cauzei. Astfel, ambele instanțe de judecată l-au privat de dreptul de a depune o cerere cu privire la recunoașterea ca moștenitor al tatălui său. Anume dînsul a fost în țară după decesul tatălui, dînsul s-a ocupat de îngrijirea gospodăriei lor, a investit

bani în reconstrucția casei părinților săi, ca prin actele judecătorești emise l-au dezmoștenit. Instanțele de judecată au admis acțiunea, dar nu au adus părțile în poziția inițială.

A susținut că la actele cauzei nu există nici o dovadă că dînsul sau avocatul său au fost înștiințați prin mail, telefon, telegramă sau scrisoare cu aviz despre data, locul și ora examinării cauzei.

Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor invocate în cererea de apel, dar a respins din start cele invocate în apel.

Prin notificarea din 27 ianuarie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. La 17 februarie 2021 Fevronia Armaș și Vitalie Armașu au depus referințe, prin care au solicitat respingerea recursului declarat de Ion Armaș ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2020 a fost expediată părților la 28 decembrie 2020 (f.d. 235, vol. I), însă, la actele cauzei lipsesc probe prin care s-ar confirmat recepționarea acesteia de către recurent.

Astfel, recursul declarat la 06 ianuarie 2021, prin intermediul oficiului poștal de către Ion Armaș este în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ion Armaș nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ion Armaș ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ion Armaș se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru